

Психологиялық

дайындық

***Қайырлы күн – табиғат,
Жайқалып өссін – өсімдік.***

Жайнай берсін –

орманымыз,

Биік болсын – тауларымыз,

Сәтті болсын –

сабағымыз!

I топ – Итмұрын

II топ – Мақта

III топ-Бидай

IV топ - Жантақ

Үй тапсырмасын тексеру:

I топ – ИТМҰРЫН

Топырақтың құрамы неден тұрады?

II топ – Мақта

Топырақ құнарлы болу үшін не істейді?

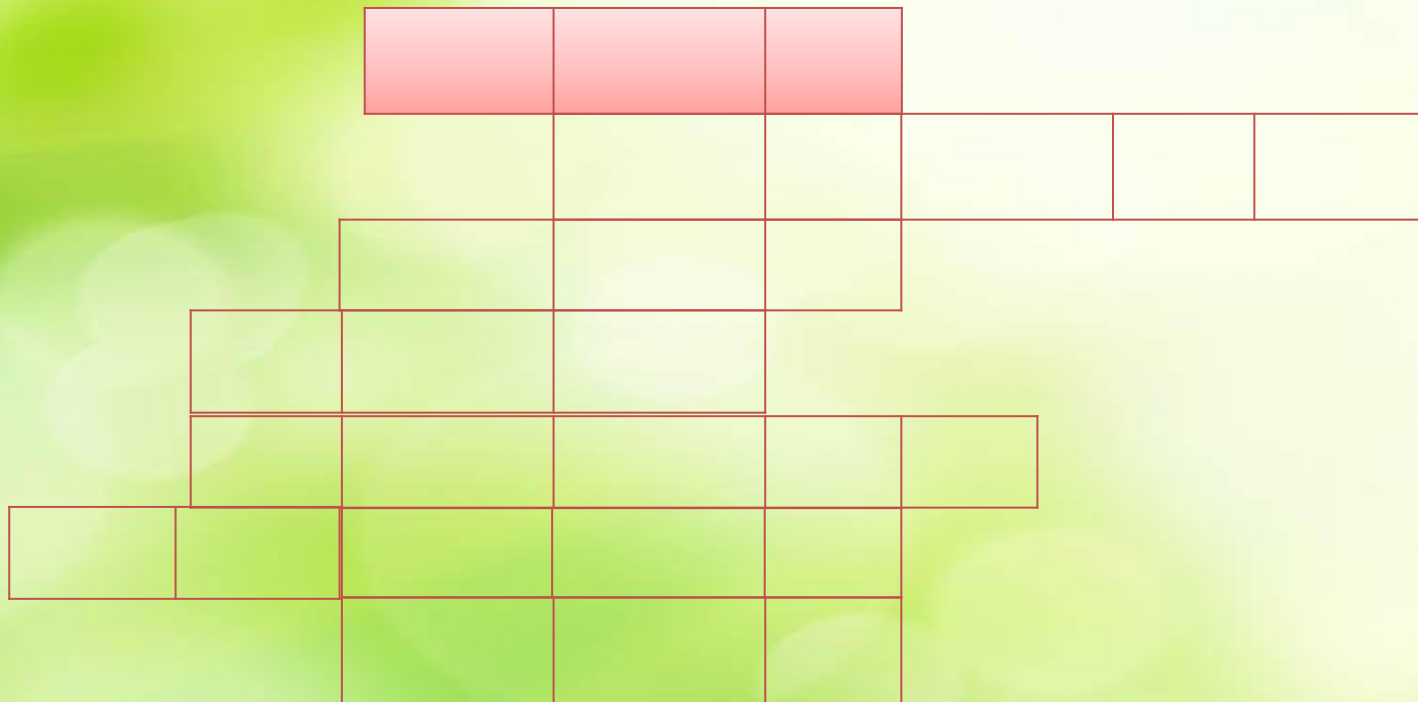
III топ – Бидай

Топырақ түсінің қалыптасуы неге байланысты?

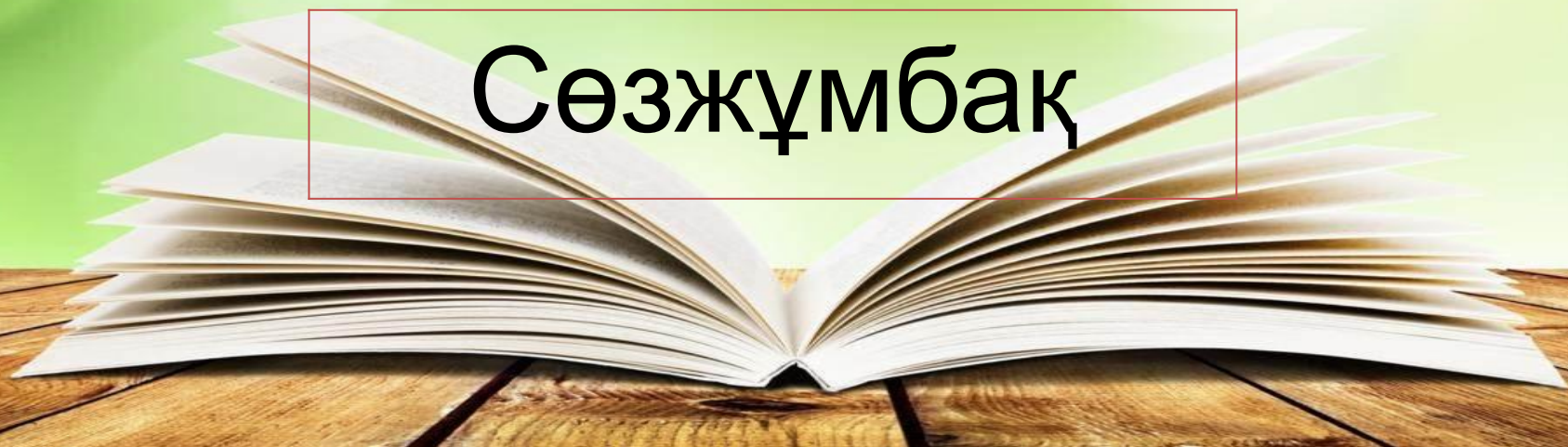
IV топ – Жантақ

Топырақты қалай қорғар едің?

Сөзжұмбақ

Жиырма жетінші ақпан

*Өсімдіктердің
көптүрлілігі*

Өсімдік-тірі ағза!

Өсімдік - тірі ағза

Оқулықпен жұмыс

- *Өсімдіктер барлық жерде өседі. Олардың түрінің көптігі сондай, санап тауыса алмайсың. Елімізде өсімдіктің 6 мыңнам астам түрі бар. Олар түрлі жағдайда –ыстық шөлде, тау беткейінде, ылғалды жерде және суда өседі.*

Өсімдіктердің ерекшеліктері: сабағы –жуан, жіңішке, қатты, жұмсақ, жалғыз, көп.

- *Жапырағы-жалпақ, қылқанды, гүлдері түрлі түсті болады . Сол себепті 3 топқа бөлінеді.*
- *1. Ағаш, бұта, шөп. Өсімдіктердің барлығы қоршаған ортадағы жағдайда тіршілік етеді. Жылу, жарық, ылғал, ауа, қоректік зат.*

Суретпен жұмыс

Итмұрын

*Итмұрынның ерекшелігі – бағалы
витаминдерге бай,
Жемісі және одан дайындалған
дәрі-дәрмектер медицинада
негізінде
асқазан және бауыр ауруларын
емдеуге қолданылады, гүлдерінің
емдік қасиеті бар оны
шайдың орнына
болад*

Қарағай

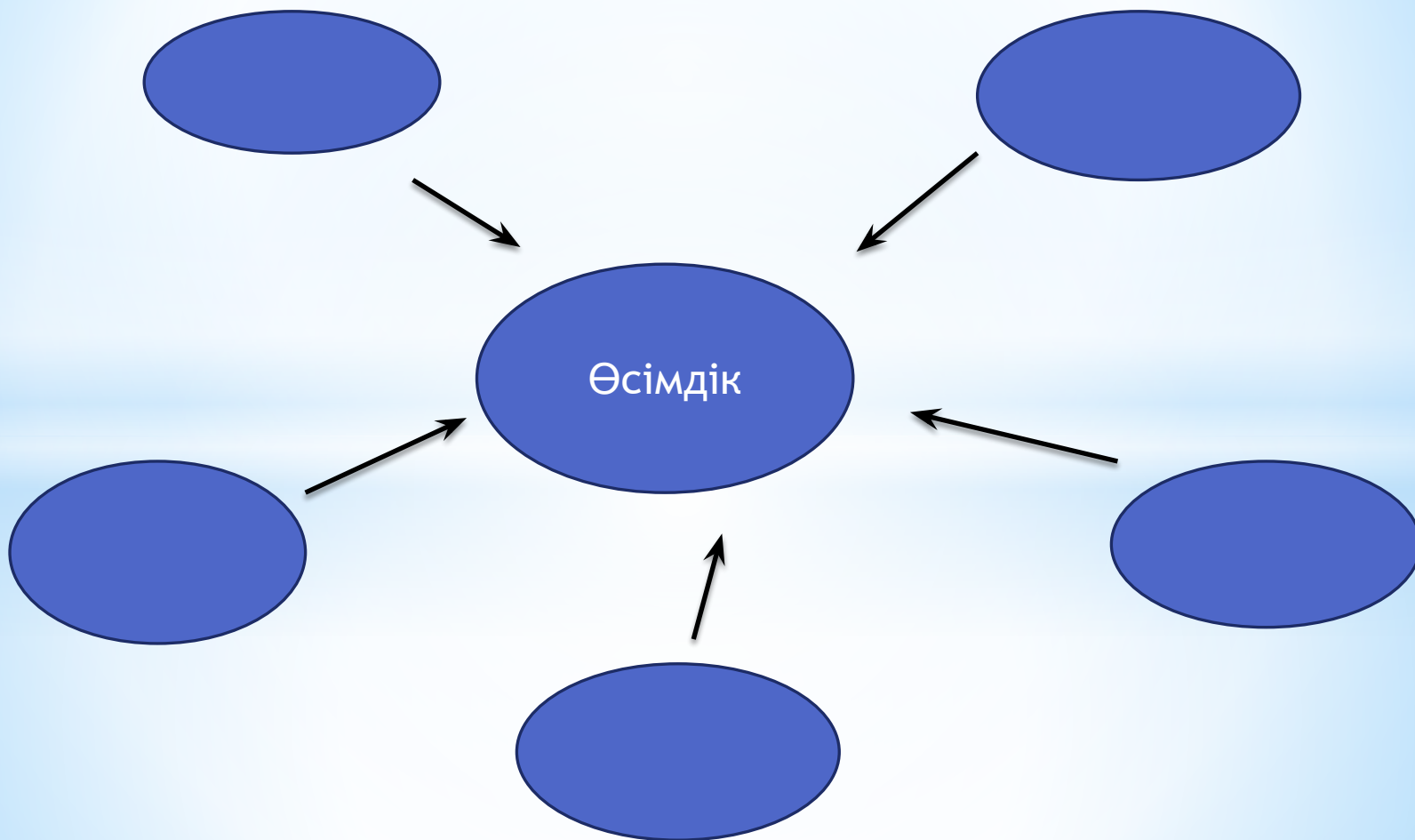

Қарағай ағашы қаттылығымен мықтылығымен ерекшеленеді. Қарағай сондай ақ тез өсетін қылқанжапырақтылардың бірі. Жер шарында 100-ден аса түрі бар. Қарағайдың бүршіктері өте әдемі өседі. Сол бүршіктерін сәндік үшін қолөнер жұмыстарына қолданады.

Балалардың зертханадағы жұмысы!

* 5 жолды өлең

Сергіту сәті

**ОЙЫН – ОҚУШЫ БІЛІМІН БЕРІК
МЕҢГЕРТУ ҚҰРАЛЫ**

Топтық жұмыс

Сен білесің бе?

- *Шырша 500жыл, 30-35м*
- *Емен 2000 жыл, 40м*
- *Қарағай 350жыл, 36м*
- *Балқарағай 850жыл,*
- *Қайың 150жыл, 20м*
- *Шегірін 400 жыл, 40м*
- *Шетен ағашы 80жыл,*
- *Көктерек 100жыл. Жөке 35м*

Өсімдіктер алуан түрлі ортада тіршілік етеді!

Ылғал сүйгіш және су өсімдіктер

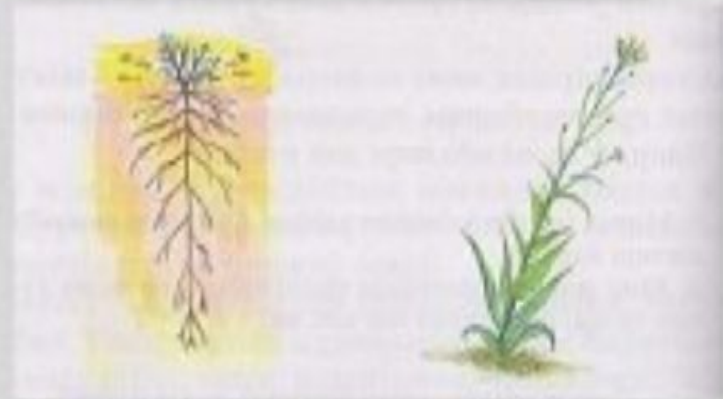

Беде

Бақбақ

Қоңырбас

Құрғақшылыққа төзімді өсімдіктер

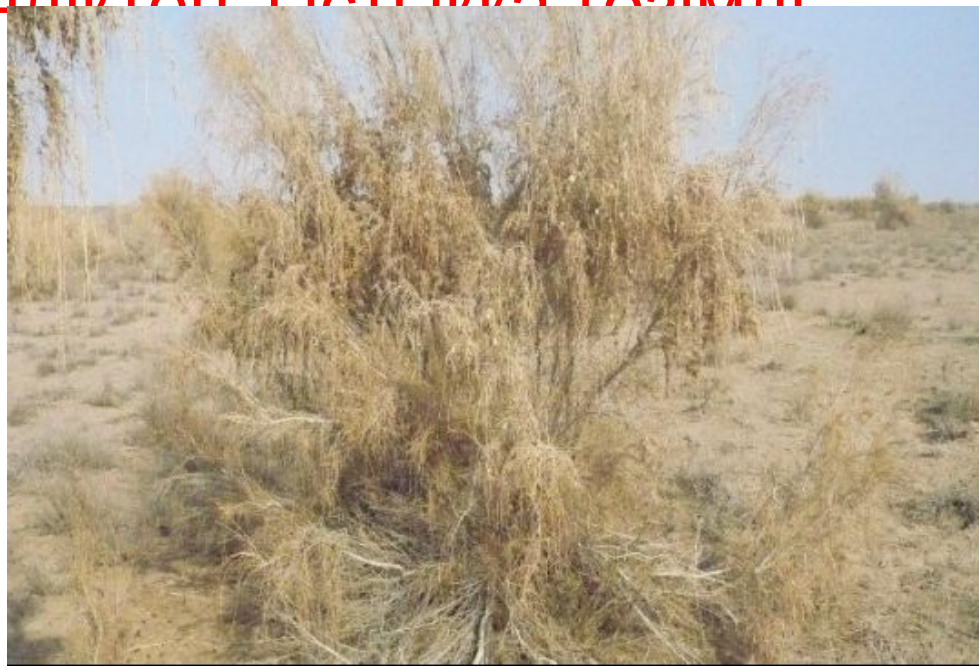
Жантақ

Сүттіген

Жантақтың пайдасы

- Жантақ- бұршақ тұқымдасына жататын көп жылдық өсімдік. Бұтақталып өседі, құрғақшылыққа төзімді өсімдік. Шөл және шөлейтті аймақтарда өседі. Тамыры 4м тереңдікке кіретіндіктен, құрғақшылыққа төзімді.

Мақтаның пайдасы

- Мақта – аса бағалы өсімдік. Мақта жылылықты, күн көзін, құнарлы топырақты және ылғалды қатты ұнататын өсімдік, ол суармалы жерде өсіріледі, өзінің биіктігі 1 немесе 1,5 м шамасында болады, гүлдері ірі, ұрығы қауашақты. Пісіп жетілген кезде қауашағы ашылып, ұлпілдек ақ мақта көрінеді. Мақта біздің тұрмыстық жағдайымызға өте қажетті пайдалы өсімдік.

Еңбек етсең ерінбей –тояды қарның тіленбей!

Бидайдың пайдасы

- Бидай – астық тұқымдасына жататын аса маңызды дәнді өсімдік. Оның дәні, кебегі, сабаны құнарлы мал азығы

Бидайдан –нан аламыз!

**Қазіргі таңда
медицинада
қолданылатын 600-ге
жуық өсімдіктердің
түрлері белгілі.**

Үй тапсырмасы:

Өсімдіктер дүниесін қорғау

Өсімдік дүниесі
неден зардап
шегуде?

Өсімдіктер
дүниесін
қалай сақтап
қаламыз?

Өсімдіктердің
Қызыл кітабы
жөнінде не
айтуға болады?

III. Мағынаны тану.

Оқулықпен жұмыс

- I – топ.*
- Өсімдік барлық жерде өседі. Олардың түрінің көптігі сондай, санап тауыса алмайсың. Біздің елімізде өсімдіктің алты мыңнан астам түрі бар. Олар түрлі жағдайда: ыстық шөлде, тау беткейінде, ылғалды жерде және суда өседі.*

II – топ.

- Өсімдіктердің бір-бірінен тұқымы, сабағы, гүлі, жемісі жағынан айырмашылығы болады. Ағаштың көптеген түрі бар. Қазақстанда емен, терек, үйеңкі, қайың, көктерек, шетен, қарағаш және басқалары өседі. Орманда, тауда, жыраларда итмұрын, шырғанақ, бөртегүл, таңқурай, қарақат сияқты бұталар өседі. Бұтаның ағаштан айырмасы – діңі біреу ғана емес, тамырынан бірнешеуі тарамдалып шығады. Бастапқыда бұта кішкене ағашқа ұқсайды. Ал үшінші жылы түбінен жаңа діңшелер өсіп шығады да, үлкен жайылған бұта құрайды.*

III – топ.

- *Шөптектес өсімдіктердің биіктігі әртүрлі болып келеді. Кейбір шөптің биіктігі қолайлы жағдайда өссе, 2 метрден асады. Шөп сабағы түрліше – тік, оралған, жерге төселген болып келеді. Бидайық арамшөбі бақта, алаңқайда, орман шетінде, шалғында, далада өседі. Оның топырақ астындағы тамыры ұзын, тармақты, әр бүршігінен жаңа өскін шығады.*

III. Ой қозғау. Пікірталас

- *1. Өсімдіктердің көптүрлі болып өсу себептері неде?*
- *2. Адамдар өсімдік әлемін сақтап қалу үшін қандай шаралар қолданады?*
- *3. Өсімдіктерден адамдарға қандай зиян келеді?*
- *4. Өсімдіктердің табиғаттағы маңызы қандай?*

*Назарларыңызға
рахмет*

Үйге тапсырма

I топ: «Ауылды жасыл желекке бөлейік»
(болашақтағы ауыл бейнесін елестету)

II топ: «Табиғат пен адам егіз»
(табиғатты қорғауға тілек жазу)

III-топ. Өсімдіктер туралы мақал жазу

IV–топ. Өсімдіктер туралы жұмбақ жазу